

**Opinia do ustawy o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS)
(druk nr 1293)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa ma na celu wykonanie zmienionych przepisów Unii Europejskiej w zakresie funkcjonowania systemu ekzarządzania i audytu (EMAS).

Zmiany wynikające z konieczności dostosowania prawodawstwa polskiego do nowych uregulowań prawa Unii Europejskiej są wynikiem wejścia w życie, w dniu 11 stycznia 2010 r., rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1) – zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1221/2009".

Cytowany akt wprowadza istotne zmiany w omawianej dziedzinie spraw, w szczególności w kwestii nadawania uprawnień weryfikatora środowiskowego, zapewnienia organizacjom informacji i pomocy dotyczącej wymagań prawnych w zakresie ochrony środowiska, prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych, a także zakresu danych i informacji wymaganych do rejestracji organizacji w systemie EMAS.

W myśl uzasadnienia do rządowego projektu (druk sejmowy nr 4228), obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. Nr 70, poz. 631, z późn. zm.) nie zapewniają realizacji postanowień rozporządzenia (WE) nr 1221/2009, we wskazanym powyżej zakresie.

W związku z powyższym, w opinii projektodawców, w celu wykonania przedmiotowego rozporządzenia koniecznym jest opracowanie nowego aktu prawnego uzupełniającego i dostosowującego krajowe regulacje dotyczące zasad funkcjonowania krajowego systemu ekzarządzania i audytu do przepisów prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z postanowieniami opiniowanej ustawy nowy, krajowy system ekzarządzania i audytu (EMAS) tworzą:

- minister właściwy do spraw środowiska,

- Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska,
- Polskie Centrum Akredytacji.

Rozwiązanie powyższe, w porównaniu z uregulowaniami dotychczas obowiązującej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS), dokonuje uproszczenia struktury systemu usuwając z niego Krajową Radę Ekzarządzania będącą organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw środowiska, która jak wynika z uzasadnienia do rządowego projektu ustawy do chwili obecnej nie została powołana.

Ustawa ponadto nie przewiduje w systemie EMAS, w przeciwieństwie do dotychczasowych regulacji, regionalnych dyrektorów ochrony środowiska. Wiąże się to z faktem, iż ustawa wprowadza jednostopniowy system rejestracji organizacji zarejestrowanych w systemie, przewidując jedynie rejestr EMAS (poprzednio zwany rejestrem krajowym), który prowadzony będzie przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, likwiduje natomiast rejestr regionalny – prowadzony przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

Opiniowany akt prawny, zgodnie z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009, określa organy egzekwowania prawa, do których zalicza się: wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, starostę, marszałka województwa, wojewodę, regionalnego dyrektora ochrony środowiska, organy Inspekcji Ochrony Środowiska, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, będących, zgodnie z postanowieniami art. 2 pkt 26 rozporządzenia, właściwymi do wykrywania naruszeń prawa w dziedzinie ochrony środowiska, zapobiegania tym naruszeniom i ich badania oraz, w stosownych przypadkach, do egzekwowania prawa.

Organy egzekwowania prawa oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska obowiązane są udzielać organizacjom informacji, w zakresie wskazanym w art. 32 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009.

W związku z likwidacją dotychczasowego rejestru regionalnego i pozostawieniem jedynie rejestru EMAS, ustawa wprowadza szereg regulacji dotyczących wpisu organizacji do tego rejestru, dostosowujących zakres danych i informacji koniecznych do rejestracji, do wymogów określonych w przepisach rozporządzenia (WE) nr 1221/2009.

Poza przedstawionymi powyżej najistotniejszymi rozwiązaniami opiniowany akt prawny wprowadza zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.) oraz z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. Nr 79, poz. 666). Zmiany te mają charakter porządkujący, za wyjątkiem propozycji modyfikacji art. 400a ustawy – Prawo ochrony środowiska, która ma na celu wypełnienie obowiązku wynikającego z art. 35 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w zakresie podejmowania przez państwa członkowskie działań promujących EMAS.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. Nr 70, poz. 631, z późn. zm.).

Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt opiniowanej ustawy był przedłożeniem rządowym (druk sejmowy nr 4228).

W toku prac legislacyjnych w Sejmie ustawą zajmowała się Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. W trakcie prac Komisja odstąpiła od zawartej w rządowym stanowisku propozycji nowelizowania obecnie obowiązującej ustawy dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS) i opowiedziała się za opracowaniem projektu nowej ustawy w przedmiotowej dziedzinie spraw.

Komisja przyjęła projekt ustawy, który nie dokonywał istotnych z merytorycznego punktu widzenia zmian w stosunku do przedłożenia rządowego (druk nr 4375).

W trakcie drugiego czytania, które miało miejsce na 96. posiedzeniu Sejmu w dniu 13 lipca 2011 r., zostało zgłoszonych 10 poprawek. Związku z powyższym projekt został ponownie skierowany do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Poprawki nr 2, 3, 4, 6, 7 i 9 miały na celu wkomponowanie regionalnych dyrektorów ochrony środowiska w proces rejestracji organizacji w rejestrze EMAS – Komisja wniosła o ich odrzucenie. Pozostałe poprawki w przeważającym zakresie miały charakter redakcyjno - porządkujący – Komisja wniosła o ich przyjęcie.

Sejm przyjął ustawę na tym samym 96. posiedzeniu w dniu 15 lipca 2011 r., w brzmieniu zaproponowanym przez Komisję.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Mirosław Reszczyński
legislator